

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Literatură Română și Teoria Literaturii
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclu de studii ¹⁾	Licență
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Limba și literatura română / Licențiat în filologie

2. Date despre disciplină

2.1 Codul / Denumirea disciplinei	LLR5161 Literatură română contemporană							
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. Alex Goldiș							
2.3 Titularul activităților de seminar/ curs practic	Lect. univ. dr. Alex Goldiș							
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	5	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conținut ²⁾	DS
							Obligativitate ³⁾	DI

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	28
Distribuția fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					12
Pregătire seminarii, teme, referate, portofolii și eseuri					15
Tutoriat					
Examinări					0
Alte activități.....consultații.....					28
3.7 Total ore studiu individual	70				
3.8 Total ore pe semestru	126				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	• sală de curs dotată cu tablă, calculator și videoproiector
5.2 de desfășurare a seminarului/ cursului practic	• sală de curs dotată cu tablă, calculator și videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și a curentelor de bază ale ariei de specializare: literatura română contemporană; Utilizarea adecvată a conceptelor în comunicarea profesională, scrisă și orală; Dezvoltarea competențelor de folosire a unor metode de reflecție critică în cercetarea fenomenului literaturii române contemporane; Utilizarea cunoștințelor de bază pentru explicarea fenomenelor literare în sistemul diacronic al literaturii române și pentru analiza unor procese interculturale; situarea literaturii în contextul ideilor literare din două zone de influență: totalitarismul sovietic, respectiv curentele occidentale;
-------------------------	---

Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea performantă a componentelor ariei de specializare (literatura română) în concordanță cu etica profesională; • Dezvoltarea abilităților de relaționare, comunicare interpersonală și asumare de roluri specifice; • Recunoașterea și respectul diversității și multiculturalității; • Conceperea și derularea unor proiecte individuale de formare continuă și disponibilitatea către învățarea pe tot parcursul vieții;
-------------------------	---

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Familiarizarea cu principalele direcții, curente și concepte ale literaturii române între anii 1945 și 2000;
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Conștientizarea și problematizarea statutului literaturii în epoca instaurării culturii sovietice; • Deprinderea unui set de concepte și instrumente de analiză specifice situației sus-menționate; • Studii de caz asupra unor autori relevanți pentru dezvoltarea formelor literare românești în intervalul precizat;

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv. Prezentarea tematicii și a bibliografiei. Dezbateră termenului de „literatură contemporană”. Periodizarea literaturii române contemporane în funcție de mutațiile politice ale epocii.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog. Predare la cursuri cu ajutorul proiecțiilor PowerPoint.	
2. Statutul și parametrii fundamentali ai literaturii sub comunism. Inventarul anomaliilor culturale sub totalitarism. „Limba de lemn”. Noua ecuație a comunicării literare.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog. Predare la cursuri cu ajutorul proiecțiilor PowerPoint.	
3. „Generația războiului” („generația pierdută”) și contextul cultural al anilor '40. Cele două direcții culturale ale intervalului: Gruparea „Albatros” și „Cercul literar de la Sibiu”. Poezia anti-puristă a lui Ion Caraion și Geo Dumitrescu. Dezbaterile „criziste” din 1946-1947.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog. Predare la cursuri cu ajutorul proiecțiilor PowerPoint.	
4. Instaurarea realismului socialist: principii generale și mecanisme de control. Fundamentele filozofiei marxist-leniniste. Mișcarea protocronistă în cultura sovietică. Originile cultural-politice și programul realismului socialist.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog. Predare la cursuri cu ajutorul proiecțiilor PowerPoint.	
5. Estetica realismului socialist. Dogme generale și mostre literare. Conceptele de „tip”, „moștenire culturală”, „romantism revoluționar”. Portretul robot al poeziei/prozei realist socialiste. Cazul <i>Ana Roșculeț</i> (Marin Preda).	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog. Predare la cursuri cu ajutorul proiecțiilor PowerPoint.	
6. „Dezghețul ideologic” și instaurarea autonomiei esteticului. Cele două valuri ale dezghețului și strategiile critice de subminare a realismului socialist. Caracteristicile perioadei liberalizării.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog. Predare la cursuri cu ajutorul proiecțiilor PowerPoint.	
7. Scriitorii „generației '60” și neomodernismul. Originea și definiția conceptului de neomodernism. Principalele caracteristici ale poeziei/prozei neomoderniste. Studii de caz: Nichita Stănescu, Ana Blandiana, Mircea Ivănescu, Angela Marinescu (poezie), Nicolae Breban, Constantin Ţoiu (proză).	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog. Predare la cursuri cu ajutorul proiecțiilor PowerPoint.	
8. Subversivitate și evazionism. Conceptele de „rezistență prin cultură” și de „literatură esopică”. Paradoxul formulei de „roman al obsedantului deceniu”. Studii de caz: Ana Blandiana, Mircea Dinescu (poezie);	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog. Predare la cursuri cu ajutorul proiecțiilor	

Marin Preda (proză).	PowerPoint.	
9. Fenomenul protocronismului. Momentul „tezelor din iulie” și a instaurării ideologiei național-ceaușiste în cultura română. Originea, definiția și extensiunea conceptului. Rezistența intelectuală a scriitorilor „autonomiei esteticului”.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog. Predare la cursuri cu ajutorul proiecțiilor PowerPoint.	
10. Onirismul estetic. Definiție, reprezentanți și poetică literară. Conflictul dintre programul liberalizator al oniriștilor și dogmele ideologice. Studii de caz: Leonid Dimov (poezie), D. Țepeneag (proză).	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog. Predare la cursuri cu ajutorul proiecțiilor PowerPoint.	
11. Generația '80. Reprezentanți, programe și direcții principale. Definirea și problematizarea conceptelor centrale: „poezie tranzitivă”, „biografism”, „poezia cotidianului”, „noul antropocentrism”. Studii de caz: Mircea Cărtărescu, Florin Iaru, Mariana Marin, Ion Mureșan.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog. Predare la cursuri cu ajutorul proiecțiilor PowerPoint.	
12. Postmodernismul românesc. Extensiunea internațională a conceptului și caracteristici generale. Aclimatizarea termenului pe teren românesc: „postmodernism fără postmodernitate”, „textualism”, gruparea „Noii”. Studii de caz: Mircea Nedelciu, Ioan Groșan.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog. Predare la cursuri cu ajutorul proiecțiilor PowerPoint.	
13. Literatura română postrevoluționară. Revizuirea literaturii sub comunism: conceptele de „revizuire” și „est-etică”. Emergența Generației '90: program și reprezentanți. Studii de caz: Cristian Popescu, Andrei Bodiu.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog. Predare la cursuri cu ajutorul proiecțiilor PowerPoint.	
14. Recapitulare generală. Reconstituirea și fixarea panoramei literaturii române din perioada 1945-2000 în funcție de criteriul estetic și cel ideologic.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog. Predare la cursuri cu ajutorul proiecțiilor PowerPoint.	

Bibliografie:

***, *Poezia unei religii politice. Patru decenii de agitație și propagandă*, îngr. și introd. Eugen Negrici, București, 1995.

Aucouturier, Michel, *Realismul socialist*, tr. din lb. franceză de Lucia Flonta, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001.

Cărtărescu, Mircea, *Postmodernismul românesc*, Humanitas, București, 1999.

Cordoș, Sanda, *Literatura între revoluție și reacțiune*, Biblioteca Apostrof, Cluj-Napoca, 2002.

Cordoș, Sanda, *Lumi din cuvinte*, Editura Cartea românească, București, 2012.

Crăciun, Gheorghe, *Aisbergul poeziei moderne*, Editura Paralela 45, Pitești, 2002.

Crăciun, Gheorghe (coord.), *Competiția continuă. Generația '80 în texte teoretice*, Pitești, 1999.

Croitoru, Corina, *Politica ironiei în poezia românească sub comunism*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2014.

Goldiș, Alex, *Critica în tranșee. De la realismul socialist la autonomia esteticului*, Editura Cartea românească, București, 2011.

Gregson, Ian, *Postmodern Literature*, Oxford University Press, 2004.

Komaromi, Ann, *Uncensored. Samizdat Novels and the Quest for Autonomy in Soviet Dissidence*, Northwestern University Press, 2015.

Lefter, Ion Bogdan, *Postmodernism. Din dosarul unei „bătălii” culturale*, Editura Paralela 45, Pitești, 2000.

Lefter, Ion Bogdan, *Primii postmoderni: „Școala de la Târgoviște”*, Editura Paralela 45, Pitești, 2003.

Loseff, Lev, *On the Beneficence of Censorship. Aesopian Language in Modern Russian Literature*, Verlag Otto Sagner in Kommission, Munchen, 1984.

Lovinescu, Monica, *O istorie a literaturii române pe unde scurte. 1960 – 2000*, Editura Humanitas, București, 2014.

Macrea-Toma, Ioana, *Instituții literare în comunismul românesc*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2009.

Malița, Liviu, *Literatura eretică. Texte cenzurate politic între 1949 și 1977*, Editura Cartea românească, București, 2016.

Manolescu, Nicolae, *Despre poezie*, Editura Cartea românească, București, 1987.

Manolescu, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române*, Editura Paralela 45, Pitești, 2008.

Manu, Emil, *Generația literară a războiului*, Editura Curtea Veche, București, 2000.

Mihăilescu, Florin, *De la proletcultism la postmodernism*, Editura Pontica, Constanța, 2012.

Milosz, Czesław, *Gândirea captivă. Eseu despre logocrațiile populare*, traducere de Constantin Geambașu, Humanitas, București, 1999.

Negrici, Eugen, *Iluziile literaturii române*, Editura Cartea românească, București, 2008.

Negrici, Eugen, *Literatura română sub comunism. Poezia*, ediția a II-a, Editura Fundației Pro, București, 2006.

Negrici, Eugen, *Literatura română sub comunism. Proza*, ediția a II-a, Editura Fundației Pro, București, 2006.

Nistor, Viorel, *Pactul ficțional și istoria. Repere ale romanului românesc postbelic*, Editura Casa cărții de știință, Cluj-Napoca, 2012.

Nițescu, M., *Sub zodia proletcultismului. Dialectica puterii*, Editura Humanitas, București, 1995.

Perian, Gheorghe, *Pagini de critică și de istorie literară*, Editura Ardealul, Târgu Mureș, 1998.

Perian, Gheorghe, *Scriitori români postmoderni*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1996.

Pop, Ion, *Jocul poeziei*, ed. a II-a, revăzută și adăugită, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2006.

Popa, Marian, *Istoria literaturii române de azi pe mâine*, I-II, versiune revizuită și augmentată, Editura Semne, București, 2009.

Roșca, Decebal Lionel, *La umbra timpului în floare. Protocronismul, prolegomenele unei idei*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2013.

Selejan, Ana, *Literatura în totalitarism*, I–VI, Editura Thausib, Sibiu, 1994–2000;

Simion, Eugen, *Scriitori români de azi*, I-IV, Editura Cartea românească, București, 1974 – 1989.

Simuț, Ion, *Literaturile române postbelice*, Editura Școala ardeleană, Cluj-Napoca, 2017.

Stan, Adriana, *Bastionul lingvistic. O istorie comparată a structuralismului românesc*, Editura Muzeului literaturii române, București, 2017.

Ștefănescu, Alex., *Istoria literaturii române contemporane 1941 – 2000*, Editura Mașinii de Scris, București, 2008.

Tomiță, Alexandra, *O istorie „glorioasă”. Dosarul protocronismului românesc*, Editura Cartea românească, București, 2007.

Thom, Françoise, *Limba de lemn*, tr. de Mona Antohi, Editura Humanitas, București, 1993.

Țeposu, Radu G., *Istoria tragică și grotescă a întunecatului deceniu literar nouă*, Ed. Eminescu, București, 1993.

Verdery, Katherine, *National Ideology under Socialism: Identity and Cultural Politics in Ceaușescu's Romania*, University of California Press, 1991.

Zaretskaia-Balsente, Ioulia, *Les intellectuels et la censure en URSS (1965 – 1985)*, L' Harmattan, Paris, 2000.

8.2 Seminar	Metode de predare-învățare	Observații
1. Seminar introductiv. Tematică, bibliografie, detalii organizatorice, formulă evaluativă, explicarea cerințelor proiectului final.	Expunerea, explicația, dialogul.	
2. Generația războiului. Geo Dumitrescu, <i>Portret; Dramă în parc; Libertatea de a trage cu pușca</i> ;	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi și în grupe.	
3. Epica postbelică. Marin Preda, <i>Colina; Calul; La câmp; Întâlnirea din Pământuri</i> ;	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi și în grupe.	
4. Poezia neomodernistă. Nichita Stănescu, <i>Ploaie în luna lui Marte, Strigarea numelui, Descrierea lui A.</i>	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi și în grupe.	
5. Proza fantastică. Ștefan Bănuțescu, <i>Mistreții erau blânzi; Dropia</i> ;	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi și în grupe.	
6. Parodie neomodernistă. Marin Sorescu, <i>În groapa cu cuvinte; La strigat; Adam; Halebarda</i> ;	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi și în grupe.	
7. Onirismul estetic. Leonid Dimov, <i>Istoria lui Clauss și a giganticei spălătorese; Vârcolacul și Clotilda</i>	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi și în grupe.	
8. Postmodernismul optzecist. Ioan Groșan, <i>Insula, Caravana cinematografică</i>	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare, lucru în	

	perechi și în grupe.	
9. Cotidianul optzecist. Alexandru Mușina, <i>Lecția a treia. În cameră; Budila-Express</i> ;	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi și în grupe.	
10. Mircea Nedelciu, <i>Amendament la instinctul proprietății; Efect de ecou controlat</i> ;	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi și în grupe.	
11. Poezia postmodernistă. Mircea Cărtărescu, <i>Poema chiuvetei; O seară la Operă; Duetul</i> ;	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi și în grupe.	
12. Proza postmodernă. Mircea Cărtărescu, <i>REM; Mendibilul</i> ;	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi și în grupe.	
13. Nouăzecismul. Ioan Es. Pop, [<i>Ca o amară, mare pasăre marină</i>], [<i>L-am rugat pe Mircea și i-am zis Mircea, zidește odată</i>], [<i>Ies rar și când ies pereții tremură tot mai vlăguiți</i>]	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi și în grupe.	
14. Concluzii. Evoluția formelor în proza/poezia contemporană.	Discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare.	
Bibliografie: Bănulescu, Ștefan, <i>Iarna bărbaților</i> , Editura Eminescu, București, 1985. Bucur, Romulus; Ghiu, Bogdan; Lefter, I.B., Mușina, Alexandru, <i>Cinci</i> , Editura Litera, București, 1983. Cărtărescu, Mircea, <i>Nostalgia</i> , Humanitas, București, 2013. Cărtărescu, Mircea, <i>Plurivers</i> , I-II, București, 2003. Dimov, Leonid, <i>Versuri</i> , Editura Litera, Chișinău, 1997. Dumitrescu, Geo, <i>Versuri</i> , prefață de Lucian Raicu, Editura Minerva, București, 1981. Groșan, Ioan, <i>Caravana cinematografică</i> , Editura Cartea românească, București, 1985. Nedelciu, Mircea, <i>Amendament la instinctul proprietății</i> , Editura Cartea românească, București, 1981. Idem, <i>Efect de ecou controlat</i> , Editura Cartea românească, București, 1983. Pop, Ioan Es., <i>Ieudul fără ieșire</i> , Editura Cartea românească, București, 1994. Preda, Marin, <i>Întâlnirea din Pământuri</i> , Editura Eminescu, București, 1973. Sorescu, Marin, <i>Opere, I-II. Poezii</i> , Editura Univers enciclopedic, București, 2002. Stănescu, Nichita, <i>Opera poetică</i> , I-II, Humanitas, București, 1999.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociaților profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

<p>Tematica este elaborată pe baza bibliografiei internaționale și naționale a domeniului. Titularul activităților de curs și seminar are doctoratul, activitate științifică și lucrări publicate în domeniul vizat de conținutul cursului. O parte din elementele prezentate în cadrul cursului și seminarului au fost dezbătute în cadrul unor conferințe și prelegeri naționale și internaționale.</p>

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Deprinderea cunoștințelor de specialitate, capacitatea de a explica, sintetiza și analiza fenomenul literar vizat	Lucrare scrisă	40%
10.5 Seminar/ laborator/ proiect	Capacitate de a aplica cunoștințele teoretice acumulate în cadrul unui examen scris	Lucrare scrisă	30%
		Activitate seminar	20 %

10.7 Standard minim de performanță
<ul style="list-style-type: none"> • Studentul cunoaște principalele concepte, le recunoaște și le definește corect; • Studentul a citit operele principale analizate; • Studentul are o viziune de ansamblu asupra domeniului; • Studentul cunoaște metodologia și conceptele folosite; • Studentul utilizează limbajul de specialitate al domeniului;

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar	Semnătura titularului de curs practic
2.03.2020	Lect. dr. Alex Goldiș 	Lect. dr. Alex Goldiș 	

Data avizării în departament	Semnătura Directorului de Departament
20.03.2020	Conf. dr. Călin TEUȚIȘAN

Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil	Ștampila facultății
28.04.2020	